

DYNASTI, --ti, f. 3. 1) (ursprungl.) Herravälde. — 2) Regentföljd af samma ätt. *Habsburgska d-en*.

DYNASTISK, a. 2. Som har afseende på en dynasti. *D-a frågor*.

DYNER, dy'nr, m. 3. pl. (t. *Dünen*) Sandreklar vid hafstränder.

DYNGA, f. 4. 1) Spilling från ladugård ell. stall, blandad med strö. *D. brukas till gödning af åker*. — I mera städadt tal brukas hellre Spilling. — 2) Träck af vissa andra än boskapsdjur, såsom kamel, ren, hjort, m. fl. — 3) (fig. pop.) Strunt, lappri. — *Ss. Dyngkörare, -körning, -körsel, -lass, -lukt, -plats*.

DYNGA, v. a. 1. Göda med dynga. *D. åkern*. Brukas ofta absolut. — *D. ned*, oreña med dynga. — *D. sig*, v. r. (pop. lågt) Se *Fjerta*.

DYNGBÅR, f. 2. Bår att bära dynga på.

DYNGGREPE, m. 2. pl. — *grefar*. Gaffelformigt redskap, hvarmed dynga hanteras vid påoch afläsning samt utsprättning på åkern.

DYNGGROP, f. 2. Grop vid en ladugård eller ett stall, der spillningen efter kreaturen lägges och förvaras.

DYNGHÖG, m. 2. Hög af uppkastad spillning efter kreatur antingen vid ladugård och stall eller på åkern.

DYNGIG, a. 2. 1) Full med dynga. — 2) Som liknar dynga.

DYNGJORD, f. 2. sing. Jord, blandad med dynga.

DYNGKÄRRA, f. 1. 1) Kärra, som begagnas till dyngkörsl. — 2) Sådan kärra, full med dynga.

DYNGPUSS, **DYNGPÖL**, m. 2. Puss, pöl, vid en ladugård.

DYNGSKÅFVEL, m. 2. pl. — *skåflar*. Skåfvel, hvarmed dynga måkas i fåhus och stall. [— skofvel.]

DYNGSTACK, m. 2. Se *Dynghög*.

DYNGSTAD, m. 3. pl. — *städer*. Ställe, der dynga samlas. — *Syn. Dyngplats*.

DYNGVAGN, m. 2. 1) Vagn, som begagnas till dyngkörsl. — 2) En sådan vagn, pålæssad med dynga.

DYNGVATTEN, n. 5. Vatten, hvare dynga är eller varit inblandad.

DYNGÅKARE, m. 3. En, som kör dynga.

DYNING, f. 2. Den vågiga rörelse, som vattenytan har något före eller efter en storm.

DYNSTOCK, m. 2. (hammarsm.) Stock, hvare hjulnålarne i en hammarställning hafva sitt omlopp.

DYNT, m. 3. sing. En art af Blåsmask på inellvornas hinnor eller i fett hos svin. *Cysticercus Finna*.

DYNTIG, a. 2. Full med dynt. *D-t fläsk*.

DYPLANTA, f. 4. En ört, med små hvita blomkronor, vid åar. *Limosella aquatica*.

DYR, a. 2. 1) (ursprungligen, nu mindre brukligt) Af högt värde. *Helgonens d-a relikier. En d. klenod*. — *Syn. Se Dyrbär*. — 2) Som kostar eller kostat mycket. *Såden är d. En d. vara. Det är d-t att lefva*, det är högt pris på lifsmedlen. *Huru d. håller han sin vara?* huru mycket vill han hafva derför? *Hålla något för d-t*, begära för mycket derför. *D. tid*, högt pris på lifsmedel. — *Syn. Kostnad*. — 3) (om person) Som begär högt pris för sina varor eller för en sak, som är till salu. *En d. handelsman, handtverkare. Vara d. på något. Jag skulle nog vilja hafva boken, men herrn är för d. på den*. — 4) (både om person och sak) Ålskad, af högt

värde. *D-e vän! Konungens d-a person. Frälsarens d-a blod*. — *Syn. Se Kär*. — 5) Högtidlig. *D. ed, d-t löfte*. — *Syn. Se Högtidlig*.

DYRBAR, a. 2. Af högt värde (både i egentl. o. fig. mening). *Ett d-t tyg. En d. ring*. (Fig.) *Ett d-t bevis på tillgifvenhet. Dessa tårar skola alltid vara d-a för mitt hjerta*. — *Syn. Kostbar, Kostlig, Dyr, Värdefull, Värderik, Skattbar, Oskattbar, Övärderlig, Högt värderad*.

DYRBARHET, f. 3. 1) (både egentl. o. fig.) Högt värde. *Ringens d. är så stor, att . . . D-en af en ring, af ett förtroende, af ett vänskapsbevis*. — *Syn. Kostbarhet, Kostlighet, Värde, Värdefullhet, Värderikhet*. — 2) Sak af högt värde (isynnerhet juveler och nipper). *Denna ring är en stor d. Hon medtog alla sina d-er*.

DYRBART, adv. På dyrbart sätt. *D. klädd. En d. möblerad våning*. — *Syn. Kostbart, Kostligt, Pråktigt*.

DYRD, m. 3. sing. (gam.) Högt värde, vigt, betydighet.

DYRHET, f. 3. Egenskapen att vara dyr (bem. 2 o. 3). *a) En varas d. Sädens d.* — *b) Hans d. är så stor, att alla kunder dragit sig ifrån honom*.

DYRK, m. 2. Verktyg att öppna lås, bestående i en stark jernsten af olika storlek, och krökt på olika sätt, vanligtvis med en hake i ändan, som tillbakaskjuter kolfven i låset, så att det går upp. *D-ar äro förbjudna att innehafvas*.

DYRKA, v. a. 1. I. (af *Dyrk*) *D. upp*, medelst dyrk öppna. *D. upp ett lås*. — Äfv. *Uppdyrka*.

DYRKA, v. a. 1. II. (af *Dyr*) 1) *D.* eller (vanligare) *D. upp*, göra dyrare, t. ex.: *D. upp priset, säden, varorna. På auktion d. upp en sak för någon*, täfva med honom i bud derpå, så att han till sluts får betala den dyrt. — Äfv. *Uppdyrka*. — *Syn. Fördyra, Stegra, Uppdrifva*. — 2) *a)* Med känsla af fruktan eller kärlek, eller båda tillsammans, vörda och tillbedja ett högre väsende, af hvilket man hoppas skydd och hjälp, eller hvars vrede man önskar afvända. *D. Gud*, frukta och älska Gud, förtrösta uppå och tillbedja honom. *Hedningarne d. falska gudar*. — *Syn. Tillbedja, Vörda*. — *b)* Med öfverdrifven kärlek älska. *Han älskar icke, han d-r henne. Hon d-r sin man, sin son. Denne älskvärde furste var d-d af alla sina undersåter*. — *Syn. Tillbedja*.

Anm. *Dyrka* (i bem. 2, a) innefattar icke endast de känslor af fruktan, vördnad och kärlek, man hyser för ett högre väsende, utan äfven uttrycket deraf i handling, d. v. s. genom gudstjenst. *Tillbedja*, deremot, har egentligen blott afseende på de yttre handlingar, hvarigenom man ådagalägger sitt hjertas inre dyrkan.

DYRKAD, part. pass. af *Dyrka*. Brukas nästan adjektivt i bem. af: Högt älskad, t. ex.: *D-e maka!* och äfven någon gång substantivt, t. ex.: *D-e! du föremål för min ömma låga! Alltid skall jag begråta den d-e*. — *Syn. Se Kär*.

DYRKAN, f. sing. indef. Känsla eller handling, eller båda tillsammans, hvarmed någon dyrkas (se *Dyrka*, 2, a. o. b.). *a) D. tillkommer endast den sanne Guden*. — *b) Hans kärlek till henne gick ända till d.* — *Syn. Tillbedjan*. — Bildar sammansättningarna: *Gudsdyrkan, Djurdyrkan, Fetischdyrkan, Naturdyrkan*. Se *Anm.* under *Dyrka*, II.

DYRKANDE, n. 4. Handlingen, då man dyrkar (se *Dyrka*, II, alla bem.).